Nr 75 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM

Kraków, Sobota 2 Kwietnia 1927.

Rok XLVI.

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia . . . 4·— zł
Z odnoszeniem . . . 4·50 „
Z przesyłką pocztową 4·50 „
Za granicą . . . . . 8·— „
CENA numeru 20 groszy
Adres Redakcji: ulica Jagiellońska L. 10 Telefon 1572.
Adres Administracji: ulica Jagiellońska L. 10 Telef. 241 — Nr czeku PKO. 400,462

REFORMA

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy
Zwykłe . . . . . 15 groszy
Nadesłane . . . . 35 „
Po kronice . . . . 45 „
Na I-szej stronie . 50 „
Drobne od słowa . 7 „
Układ tabelaryczny 50% drożej
Załączniki wedle umowy.
Wyłączne zastępstwo na zachodnią Europę:
M. DUKES, Nastepey
Wiedeń I., Wollzeile 16

Problem albański

Kraków, 31 marca.

Mimo usilnego pośrednictwa mocarstw zatarg włosko-jugosłowiański w sprawie Albanji nie został do tej pory załatwiony. Został tylko złagodzony lub raczej odroczony. Więcej też nikt tutaj osiągnąćby nie potrafił, ponieważ zatarg ten wyniknął nie przypadkowo, lecz jest wyrazem wielkiego procesu politycznego, który rozpoczął się i trwa nie na to, aby pewnego dnia na czyjekolwiek polecenie mógł być przerwany i odroczony.

Rzecz w tem, że Włochy postanowiły wykonać otrzymany w roku 1921 od Rady ambasadorów mandat na protektorat nad Albanją i od roku wykonują go z całą energją i konsekwencją.

Największy dziennik amerykański »New York Times«, który już od kilku miesięcy zamieszcza wyczerpujące relacje o postępie roboty włoskiej w Albanji, wysłał tam swego doskonałego korespondenta Mac Cormicka, który w ostatniej swej, obszernej relacji opowiada o rzeczach w Europie prawie całkowicie nieznanych.

Do roku 1925 Albanja miała tylko 100 kilometrów bitych dróg. W ciągu roku ubiegłego zbudowano tam nowych dróg 150 kilometrów. W najbliższej zaś przyszłości ma być zbudowanych jeszcze 250 kilometrów dróg, nad czem pracuje się obecnie dzień i noc pod kierunkiem włoskich oficerów inżynierji i saperów, a za pieniądze uzyskane z włoskiej pożyczki. — Wszystkie siedm szos zbudowanych w roku ubiegłego biegną od morza ku granicy jugosłowiańskiej... Łączą więc one porty albańskie San Giovani di Medua, Durazzo, Porto Seimini itd. z granicą serbsko-albańską.

Cały plan robót opracował generał włoski Malicta, a bezpośrednie kierownictwo robót spoczywa na włoskim kapitanie inżynierji Gobino, którego oficjalny tytuł w Albanji brzmi »instruktor albańskiego ministerstwa robót publicznych«. Żelazno-betonowe mosty, budowane na tych nowych drogach, przedstawiają, według zapewnień korespondenta amerykańskiego, cuda nowoczesnej techniki. Obliczone są one na przepuszczenie największych ciężarów, n. p. ogromnych tanków i traktatorów, ciągnących za sobą kolosalne armaty.

Z końcem lutego b. r. przybyło do Albanji 50 włoskich oficerów z instytutu kartograficznego, którzy mają dla Albanji zdjąć szczegółowe strategiczne karty.

Armja albańska jeszcze przed półtora rokiem liczyła wszystkiego 12 kompanij piechoty, dwie baterje i pięć oddziałów karabinów maszynowych. Dzisiaj liczy ona 22.000 ludzi, którzy mogą stanowić kadrę dla czterech dywizyj, a utrzymanie jej kosztuje dwa miljony dolarów rocznie. W najbliższym czasie oczekiwano jest przybycie sztabu generalnego dla armji albańskiej z Rzymu z generałem Camingia na czele.

Równocześnie z tem zbrojeniem Albanji Włochy zbudowały ogromne fortyfikacje na wyspie Sasseno, zamykającej cieśninę Otranto. Oprócz odpowiednio wielkich podziemnych arsenałów, zbudowano tu szereg silnych fortów, które uzbrojono w 30 centymetrowe armaty. Port w Sasseno przysposobiono do przyjęcia trzech największych pancerników i całej eskadry łodzi podwodnych.

Tym przygotowaniom techniczno-militarnym odpowiadają przygotowania dyplomatyczne ze strony Włoch. Nawiązanie serdecznych stosunków z Węgrami i Bułgarją, ostatnio demonstracyjne podkreślenie przyjaźni dla Rumunji, rokowania o traktat z Grecją, wskazują jasno cel włoski, którym jest izolowanie Jugosławji.

Korespondent amerykański twierdzi, że całą tę ogromną energję rozwijają Włochy jedynie i wyłącznie za zgodą i zachętą Anglji. Dopóki Anglja była przeciwną opanowaniu Albanji przez Włochy, nie ważyły się one przedsiębrać niczego dla usadowienia się trwałego w tym kraju. Dopiero w lipcu 1926 roku Chamberlain wyraził zgodę na wykonanie przez Włochy przyznanego im protektoratu nad Albanją. — Gabinet włoski natychmiast też ultymatywnie zażądał od Achmeda Zogu, aby protektorat ten przyjął. Kiedy zaś Zogu zaprotestował przeciw temu żądaniu, z Londynu otrzymał informacje, że powinien zaniechać oporu. Równocześnie został odwołany poseł angielski w Tiranie, który nie orjentując się w zmienionej sytuacji, gorąco popierał protest Zogu.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że Anglja zdecydowała się stanąć po stronie Włoch w imię zasady równowagi sił w Europie. Wobec dokonującego zbliżenia się francusko-niemieckiego i sojuszu francusko-jugosłowiańskiego, Anglja przyszła do przekonania, że dla utrzymania równowagi sił w Europie powinna stanąć po stronie Włoch.

Skierowanie zaś ekspanzji Włoch na Bałkany jest dla Anglji pożądane dlatego, ponieważ tem samem zmniejsza się energja Włoch na morzu Śródziemnem i ich nacisk na drogi morskie, łączące Anglję z jej kolonjami azjatyckiemi.

Wobec takiego stanu rzeczy trudno przypuszczać, aby problem albański prędko zniknął z porządku dziennego polityki europejskiej.

(s-j).

Belgrad, 31 marca (PAT). Według doniesień pism tutejszych, **rokowania gabinetów europejskich w sprawie zatargu włosko-jugosłowiańskiego doszły do punktu martwego.** Jugosławja zaznaczyła w nocie swojej, wystosowanej do mocarstw, że mobilizacja albańska wymaga zabezpieczenia granic ze strony Jugosławji. — Pułkownik angielski Sterning otrzymał polecenie zbadania sytuacji na północnej granicy Albanji.

Paryż, 31 marca (PAT). »Petit Parisien« zauważa, że wysiłki Paryża i Londynu zdają się obecnie zmierzać w kierunku doprowadzenia do bezpośredniej wymiany zdań między Rzymem a Belgradem **nad całokształtem spraw albańskich.** Kwestja przeprowadzenia ankiety międzynarodowej zeszła, jak się zdaje, na drugi plan.

Według »Matin« Francja i Anglja są podobno zdania, że należałoby **utworzyć komisję rzeczoznawców wojskowych** o uprawnieniach stałego organu kontrolnego, któryby był czynny na granicy serbsko-albańskiej aż do zupełnego odprężenia w stosunkach pomiędzy zainteresowanemi krajami.

Zaprzeczenia albańskie

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Paryż. 31 marca. Tutejsze poselstwo albańskie dementuje doniesienia o rzekomej mobilizacji w Albanji i o niepokojach w kraju.

Takie samo zapewnienie ogłasza poselstwo albańskie w Wiedniu.

Co się stanie z radą prawniczą?

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 31 marca. We wczorajszym »Dzienniku Ustaw« **ukazał się dekret Prezydenta Rzeczypospolitej, zmieniający pierwotny dekret, który zaprowadził był instytucję Rady prawniczej.**

Nowy dekret jest następstwem **uchwały Sejmu, który odmówił kredytów na Radę prawniczą.** Obecny dekret Prezydenta **zwalnia więc ministra sprawiedliwości od obowiązku wyjednywania kredytów,** niezbędnych dla Rady prawniczej.

Nowy dekret podtrzymuje jednak instytucję Rady prawniczej. Dekret wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia, tj. z dniem, w którym zacznie obowiązywać budżet na rok 1927-28.

Warszawa przed wyborami do Rady miejskiej

Wszyscy żądają rozwiązania obecnej Rady

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 31 marca. W kołach zbliżonych do rządu rozpowszechniła się wczoraj wiadomość, że 22 maja br. ogłoszone będą **wybory do Rady miejskiej w Warszawie.** Termin rozwiązania obecnej Rady miejskiej nie został jeszcze ustalony.

W związku z tem okręg warszawski P. P. S. wydał już odezwę, domagającą się **rozwiązania Rady miejskiej** oraz przedstawiającą program samorządowy stolicy z punktu widzenia socjalistycznego. Odezwa kończy się następującem hasłem:

»**Żądamy rozwiązania Rady miejskiej przez Prezydenta Rzeczypospolitej. Żądamy rozpisania nowych wybrów do władz samorządowych w Warszawie**«.

Zaznaczyć należy, że rozwiązanie Rady miejskiej jest **niesłychanie popularne w Warszawie.** Prawie bez wyjątku cała prasa od szeregu miesięcy o to walczy.

Specjalne kredyty na odbudowę Kresów wschodnich

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 31 marca. Rząd wyasygnował w ostatnich dniach **2.500.000 zł. na cele gospodarcze kresów wschodnich.** Jest to kredyt przeznaczony **dla organizacyj spółdzielczych ludności wiejskiej.**

Począwszy od 1 kwietnia rząd będzie asygnował dalej jeszcze po **2 miljony zł. miesięcznie na cele odbudowy kresów wschodnich.** Są kredyty specjalne, przeznaczone dla kresów wschodnich niezależnie od wydatków ogólnych, ponoszonych przez państwo na cele odbudowy kraju.

Konferencja wicepr. Bartla z prof. Krzyżanowskim i dyr. Młynarskim

Warszawa, 31 marca (PAT.) Wicepremjer K. Bartel odbył wczoraj konferencję z ministrem spraw wewnętrznych **Składkowskim**, ministrem spraw zagranicznych **Zaleskim**, ministrem skarbu **Czechowiczem**, oraz ministrem przemysłu i handlu **Kwiatkowskim.** Po obiedzie wicepremjer przyjął ministra **Meysztowicza**, zaś o godzinie 7.30 wieczorem **w obecności ministra Czechowicza i ministra Zaleskiego odbył konferencję z wiceprezesem Banku Polskiego, p. Młynarskim, oraz prof. Krzyżanowskim.**

Rozporządzenie o postępowaniach niezgodnych z mand. parlamentarnym

Warszawa, 31 marca (PAT) Ministerstwo sprawiedliwości opracowało projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej **o postępowaniu sądowem** w sprawie naruszenia artykułu 22 konstytucji. Projekt ten po rozpatrzeniu go przez Radę prawniczą był w dniu 18 go marca wniesiony do Rady ministrów.

Projekt powyższego rozporządzenia opracowany wskutek upoważnienia, udzielonego Prezydentowi Rzeczypospolitej ustawą z dnia 2 sierpnia 1926 r., zawiera ustawowe przepisy wykonawcze, przewidziane artykułem 22 konstytucji, a mianowicie szczegóły postępowania sądowego przed Sądem Najwyższym w wypadku naruszenia przez posła (senatora) postanowień w kierunku artykułów, **zabraniających posłowi (senatorowi) kupowania i dzierżawienia dóbr państwowych, przyjmowania dostaw publicznych i robót rządowych,** otrzymywania od rządu koncesyj i innych **osobistych korzyści, choćby na obce imię, tudzież otrzymywania odznaczeń z wyjątkiem wojskowych.**

Secesjoniści z N. P. Ch. tworzą odrębną frakcję sejmową

Warszawa, 31 marca. (AW.) — **Secesjoniści** z N. P. Ch., posłowie **Bon, Szakun i Szapiel** postanowili utworzyć na terenie Sejmu **samodzielną frakcję** wbrew poprzednio projektowanej fuzji ze Stronnictwem Chłopskiem. Secesjoniści wystosowali wczoraj list do znajdującego się w więzieniu posła Hołowacza z zawiadomieniem o utworzeniu frakcji.

Międzynarodowy kongres ruchu towarowego

Wiedeń, 31 marca (PAT). W dniach 22, 23 i 24 marca odbył się w wiedeńskiej dyrekcji kolei austrjackich **międzynarodowy kongres ruchu towarowego,** w którym wzięli udział przedstawiciele kolei włoskich, jugosłowiańskich, **polskich,** rumuńskich, czechosłowackich, węgierskich, tudzież kolej Dunaj—Sawa—Adrja, kolei Raab, Oedenburg, Ebenfurt. Stosownie do umowy, powziętej swego czasu na konferencji w Bukareszcie, komunikacja towarowa zostanie **dostosowana do rozkładu jazdy z 15 maja br.** Na konferencji osiągnięto znaczne polepszenie i **przyspieszenie ruchu towarowego.**

Sytuacja cudzoziemców w Chinach

Han-Kon, 31 marca (PAT). Położenie cudzoziemców, zwłaszcza Anglików, wskutek teroru stało się nieznośne. Anglicy, znajdujący się jeszcze w Hankau, przebywają na wybrzeżu, aby mogli w razie niebezpieczeństwa niezwłocznie wyjechać. **Nawet konsul amerykański zmuszony jest do mieszkania na wybrzeżu.** Wpływ czynników umiarkowanych Ku[illegible]tangu, a między nimi i ministra Czena, został całkowicie stłumiony. Banki cudzoziemskie musiały zamknąć swoje biura z powodu niemożliwych do przyjęcia żądań personalu.

Wysyłka wojsk francuskich do Chin

Londyn, 31 marca (PAT). Agencja Reutera dowiaduje się, że rząd francuski postanowił wysłać do Szangaju **posiłki, uznając, że siły obronne na terytorjum koncesji francuskiej są za słabe.**

Rozbudowa Krakowa

Budowa dwóch 3-piętrowych domów i baraków dla bezdomnych — Przebudowa starej elektrowni na dom noclegowy

Gmina miasta Krakowa, prowadząc w dalszym ciągu akcję budowlaną celem ulżenia nędzy mieszkaniowej, **zapewnienia zajęcia bezrobotnym oraz rzemiosłom zainteresowanym w budowach domów** — przeprowadza w roku bieżącym swój program rozbudowy miasta w miarę rozporządzalnych funduszów. Wykonywane są obecnie następujące roboty gminne:

W sali Rady miejskiej przeprowadza się roboty stolarskie, jak okładziny stropowe, boazerje i drzwi, po wykonaniu których nastąpi wyprawienie ścian i osadzenie okien; nadto przeprowadza się **instalację światła elektrycznego.**

W budowie znajdują się **2 domy czynszowe 3-piętrowe przy ul. Robotniczej w Podgórzu** (każdy po 20 mieszkań, składających się z pokoju i kuchni, po 3 pokoje kawalerskie i atelier malarskie). W sąsiedztwie **buduje się 3-piętrowy dom dla pracowników tramwajowych.** Dalej 1-piętrowy barak dla bezdomnych przy ul. Barakowej w Dąbiu, obejmujący 32 izb z piecami kuchennemi (na ukończeniu).

Rozpoczęto roboty ziemne do budowy domu **czynszowego 3-piętrowego narożnego przy zbiegu ul. Sienkiewicza i pl. Kazimierza Wielkiego,** obejmującego 16 mieszkań (po 2 i po 3 pokoje z kuchnią).

Rozpoczęto też nadbudowę piętra pawilonu m. Żłóbka dla niemowląt przy ul. Kolietek, oraz nadbudowę piętra domu ogrodnika w parku m. na Krzemionkach.

Na ukończeniu znajduje się przebudowa budynku gospodarskiego przy ul. Król. Jadwigi w dziel. XIII, przeznaczonego na mieszkania dla bezdomnych (4 izby z piecami kuchennemi).

W najbliższym czasie rozpoczną się budowy: domu czynszowego **3-piętrowego przy zbiegu ulic Wybickiego i Ruskiej** obejmującego 16 mieszkań (po 3 i 2 pokoju z kuchnią); domu czynszowego 3-piętrowego przy ul. Dębowej w Dębnikach, obejmującego 10 mieszkań po 1 pokoju z kuchnią i 2 mieszkania 2-pokojowe z kuchnią oraz 1 atelier malarskie, nadto lokal dla urzędu pocztowego w Dębnikach i dla biura komisarjatu Obwodu IV. Nadto rozpocznie się **przebudowa dawnej elektrowni miejskiej** w Podgórzu, przy ul. Nadwiślańskiej na dom noclegowy wraz z oczyszczalnią (kąpiele, desynfekcja).

Poza tem w najbliższym czasie zostaną zatwierdzone projekty opracowane przez Budownictwo miejskie na budowę kiosku na wodę sodową na plantach między ul. Szewską a św. Anny; na budowę poczekalni z publicznemi ustępami podziemnemi przy przystanku tramwajowym pod główną pocztą; na budowę ustępów podziemnych przy pl. Szczepańskim, wreszcie na przebudowę 2 hal w b. miejskim Zakładzie kontumacyjnym przy ul. Prądnickiej (Dz. XVII) na mieszkania dla bezdomnych (38 izb z piecami kuchennemi).

Zagadka życia

Przekład z angielskiego przez M. M.

I.

...Byli zawsze razem, jak dwaj dobrzy przyjaciele, wszystko, co uczynił, lub co zaniedbał w stosunku do niej wypływało właśnie z tej oto przyjaźni... Powinna była to rozumieć... i zdawało mnie się, że rozumie... Przecież nie mogła myśleć, ażeby prócz tej przyjaźni nic pożądał niczego innego... Ale i to zdawało się, [illegible] rozumie... Minęło lat dziesięć, czternaście, [illegible]...

— Z głębin samotnej swej duszy opowiedział mi tę oto historję swego życia wielki mój przyjaciel, Ambrey Carlyle. — Wiem, że nigdy nikomu o tem nie wspomniał, co stanowiło tragedję jego życia, mnie powiedział może dlatego, iż byłem zawsze wielkim przyjacielem również i jego żony. — Gloria Carlyle! Od lat jej nie widziałem, wiem tylko, że obecnie zamieszkuje w własnej willi w okolicy Florencji. I oczyma wyobraźni widzę smukłą jej postać, sunącą wśród kwitnących ogrodów magnolji, i myrtów, otoczonych omszałemi murami, z których szczelin wysuwają się ku słońcu zielone jaszczurki. A ona przechadza się pomiędzy nimi, piękna i wspaniała, ze splotami złotych włosów okalających jej wyniosłe czoło, z zagadkowym swym uśmiechem igrającym na ustach... I tak ostatni raz ją widziałem w jej ogrodzie w Malmanor Park...

Ambroy Carlyle, mimo całej swej miłości ku niej, rzadko przebywał w swych dobrach; namiętny łowca dzikiego zwierza, polował zawzięcie w południowych krajach afrykańskich, na krótko tylko wracając do Anglji, Gloria zaś pozostawała sama w swym pięknym pałacu w Malmanor Park, lub w Londynie. — Spokojna i cicha, zamknięta w sobie, z wiecznie zagadkowym uśmiechem Sfinksa na swych ślicznych ustach, zagadką była dla nas wszystkich. A jednak zdawało się pozornie, iż najlepszem byli małżeństwem na świecie.

Potem przyszła wojna i Ambrey dzielnie walczył we Flandrji, gdzie dosłużył stopnia brygadjera — a Gloria dojrzewała zwolna z dziecka młodziutkiego jakiem dotąd była, na kobietę.

Minęła wojna, i znów Ambray w pogoni za dzikiem zwierzem, wyruszył do południowej Ameryki aż za wybrzeża Amazonki.

I oto, gdy pewnego wieczoru powrócił do Malmanor, zastał dom swój pusty...

Gloria odeszła od niego.. odeszła na zawsze.

II.

W obszernej sieni swego domu, wśród zamieszania i gwaru przewijającej się służby znoszącej jego podróżne rzeczy i myśliwskie trofea, wysunął się naprzód stary, zaufany sługa i podał w milczeniu swemu panu dużą, zaklejoną kopertę. Ambroży poznał pismo na kopercie... ścisnął w dłoni list, czując, iż zawarte w nim tkwi przeznaczenie jego życia... ale nie będąc człowiekiem skłonnym do dramatyzowania sytuacji życiowych, wsunął swój list do kieszeni, poczem spytał spokojnie: — „Kiedy przyszedł mój telegram?"

— Wczoraj, o szóstej popołudniu. —

— A pani?...

—Pani odjechała dziś rano do Londynu, i wzięła rzeczy swoje z sobą.

— Dziękuję ci Hunt, możesz odejść teraz, każ mi przygotować gorącą kąpiel i podać obiad o zwykłej porze.

Hunt skłonił się i odszedł w milczeniu, służył swemu panu, już od dwudziestu pięciu lat, zatem zżył się z nim więcej niż Gloria...

— Po kąpieli i przebraniu, Ambroży przysiadł na szerokim brzegu okna ich sypialni i wtedy dopiero list jej odczytał, list był bardzo krótki — A potem patrzył długo, długo przed siebie na aleję parku, wysadzaną staremi, wysokiemi drzewami, łączącą park z pobliskim lasem. Zmierzch wieczorny zapadać począł i wielka dookoła była cisza, wśród której zdało mu się, iż zdala ku niemu doleciał dźwięk jej głosu... Wiedział, że to Gloria do niego mówi, ale nie mógł uchwycić znaczenia wyrazów...

I przypomniały mu się nagle niejedne jej zdania, krótkie, urywane, nad któremi nie zastanawiał się nawet, nie badał, co chciała przez to powiedzieć... I pamiętał teraz zagadkowy nieraz jej uśmiech, wejrzenie...

Minęła dziewiąta wieczór, gdy po samotnym obiedzie wrócił do pustego salonu. Hunt wsunął się za nim, by zasunąć firanki i zapalić światło, ale go odesłał, wolał przestać w samotności i cieniu, by raz jeszcze list jej odczytać. — Krótki list... — Ty wiesz dlaczego... żegnaj mi kochany mój...

GLORIA.

I zły był i gniewny, bo nie wiedział, bo nie miał najlżejszego pojęcia, co chciała przez to »dlaczego« wyrazić? Ale gniew nie jest skuteczną bronią przeciw samotności, a Ambrey Carlyle nigdy jeszcze w całem swem życiu nie czuł się tak samotnym jak w tej chwili. On, który całe miesiące samotnie zwykł spędzać w najodleglejszych zakątkach Ameryki w pogoni za dzikiem zwierzem.

Otworzył okno i począł zwolna chodzić po ciemnym pokoju wzdłuż i wszerz.

— Ty wiesz dlaczego — Wielki Boże, jak on mógł to wiedzieć, i co wogóle miał wiedzieć.

I znów chodził dalej pogrążony w myślach.

— Tak, byli zawsze w przyjaźni, ale poza tem musiała go rozumieć, że przez lat piętnaście nie mógł żyć z nią tylko jako jej przyjaciel. Tak, bywały chwile...

Gdy wracał ze swoich dalekich podróży tak kochał ją do szału, do zapamiętania...

— Wspomnienia nagle ścisnęły go za serce... Jakże cudną mu się wydawała za każdym z takich powrotów... jak ponętną ze swą koroną złocistych włosów rozwianych nad czołem i ze swym zagadkowym uśmiechem Sfinksa.

(Dok. nast.).

Z powodu wykładów pedagogicznych

Z poważnych sfer nauczycielskich piszą nam:

Wykłady pedagogiczne, zorganizowanne w Krakowie przez Stow. kobiet z wyższem wykształceniem, a omawiane na łamach »Nowej Reformy« w poszczególnych sprawozdaniach, dały pewną całość, obejmującą najważniejsze i najaktualniejsze zagadnienia z tej dziedziny. Warto jeszcze zwrócić uwagę na pewne sprawy, które wywołały żywe zainteresowanie, lub są ogółowi dotąd mało znane, choć b. ważne. Obracają się one koło zagadnień czterech. — Stosunek szkoły średniej do powszechnej, sprawa obniżenia poziomu naukowego w gimnazjach, które nie przygotowują należycie na uniwersytet, zagadnienie nowego ideału wychowawczego i potrzeba przygotowania ludzi do pracy nad naprawą społeczeństwa.

Pierwsze zagadnienie poruszono z punktu widzenia ogólnego, zadań kultury dzisiejszej (dr Janik) i przez zestawienie ze stosunkami w innych państwach (Niemcy dr Ziemnowicz), Francję i Włochy (dr Borkowska). Z referatów i dyskusji wynikała zawsze ta sama prawda, że jest to zagadnienie poruszane dziś w całym świecie, zagadnienie, które stworzyła wojna i związana z nią przemiana, a którego nie można rozwiązać z ciasnego stanowiska interesów pewnych grup, a tylko jako wielki problem przyszłości. Od dobrego rozwiązania tej sprawy zależeć będzie rozwój kultury naszej na czas długi.

Kwestja druga, sprawa obniżenia poziomu nauki, znalazła ponury obraz w wywodach prof. Nitscha. Wiąże się z temi wywodami także ankieta uniwersytetu warszawskiego, której wyniki ogłosił niedawno prof. Witwicki. Z odpowiedzi na ankietę wypływa także stwierdzenie tego smutnego faktu. Przy szukaniu przyczyn na plan pierwszy wybija się to, co jest najważniejsze, że do gimnazjum i na uniwersytet przychodzi coraz więcej niezdolnej młodzieży, nie nadającej się do studjów wyższych. Tu narzuca się potrzeba innego typu szkoły średniej, dla ludzi o zdolnościach do praktycznych zawodów, nie do naukowej pracy.

Dzisiaj, gdy jedynie gimnazjum otwiera wrota wszystkich wyższych uczelni i drogę do karjery, próżno są wołania do rodziców, aby nie posyłali tam masowo dzieci, bo nie potrafi nikt przeciwdziałać wrodzonemu pędowi człowieka do polepszenia sobie doli. Ale ten pęd prowadzić musi do absurdum. Wkrótce znajdziemy się wobec faktu (bardzo już bliskiego), że w gimnazjach znajdzie się znikoma mniejszość jednostek zdolnych, wobec tego nie pozostanie nic innego, jak obniżanie poziomu. Nauczyciel zaradzić tu nie może przez ostrą klasyfikację, bo ona nie usunie od studjów niepowołanych, przynajmniej nie w tym procencie, jak należy. Bogatsi będą się przepychać przez lekcje, biedni kosztem zdrowia, ale zostaną i szkoła będzie musiała się stosować do większości.

Gimnazjom grozi zmajoryzowanie przez miernotę. Tu trzeba wołać na alarm. Tu jest największe zło. Ci, którym chodzi o poziom gimnazjum na ten fakt głównie muszą zwrócić uwagę, bo nawet ustrój szkoły jest wobec niego rzeczą drugorzędną. I najlepszy budowniczy nie zrobi z lichego materjału pięknego budynku. Jeśli z gimnazjum ma wychodzić elita umysłowa, jakich przodowników dadzą ludzie mierni, cisnący się jedynie dla karjery do szkoły? Jaki wpływ będą dalej wywierali na naszą przyszłość? Wskazanie na tę prawdę, jak to uczynił prof. Nitsch, było spełnieniem obywatelskiego obowiązku.

Jaśniejszy obraz przedstawił się nam na polu wychowania nowego obywatela. Tu na wykładzie dr Młodowskiej można się było przekonać, ile na tem polu zrobiła już szkoła polska, jak ten ideał się podniósł, jak się wciąż udoskonala i w teorji i często w praktyce.

Największą natomiast nadzieją napełnia nas to, co dopiero robić się zaczyna, o czem całe społeczeństwo wiedzieć powinno: **szkoła służby społecznej.** W Polsce dopiero myśl ta świta, są próby, gdy na zachodzie mamy już rezultaty. Niema głosu, któryby dość donośnie mógł wołać o potrzebie takich szkół u nas. One mogłyby wpłynąć na całe podniesienie poziomu życia naszego, wystąpić wielkim bojem do walki ze złem, walki zorganizowanej, umiejętnej, przygotowanej. Ostatni wykład p. Heleny Witkowskiej zapoznał słuchaczy z tym nowym typem szkoły. Otwiera się tu wielkie pole pracy i nowe źródło zajęcia, najodpowiedniejsze dla kobiet, które mają zdolności praktyczne, życiowe i rozwinięte uczucia społeczne.

Na zakończenie tych uwag podnieść muszę, że wykłady urządzało stowarzyszenie łączące te kobiety, które szły za ruchem, otwierającym kobiecie podwoje wyższej wiedzy. Temu ruchowi nie przeciwdziałają, wołając teraz: za daleko. Wiedza wyższa musi być dostępna ludziom wszystkim bez względu na ich płeć, ale tylko ci będą dla niej z pożytkiem pracowali, którzy mają odpowiednie zdolności. Walka o kobietę jako taką, byłaby tępem doktrynerstwem. Społeczeństwo okaże dojrzałość, jeśli będzie umiało znaleźć odpowiednie pole działania dla różnych zdolności, a nie pójdzie owczym pędem w jednym tylko kierunku. Całe zagadnienie pedagogji obraca się właściwie koło jednej sprawy zasadniczej: umożliwienia każdemu jego rozwoju. Rozwinąć można to tylko, co natura dała.

Wykłady pedagogiczne były potrzebne. — Świadczyła o tem frekwencja i dyskusja.

Dr T.

Listy z kraju

(Koresp. „N. Reformy“).

Tarnów 28 marca.

(Ruch wyborczy. — Z tarnowskiego Koła T. N. S. T. W. — Walne Zgromadzenie Towarzystwa Kasynowego. — Na zasiewy wiosenne.— Pożar. — Występy teatru ukraińskiego. — Ujęcie rzezimieszków).

Komitet wyborczy, pod przewodnictwem p. Jakubowskiego, przyjął nazwę mieszczańskiego. Głównym jego celem jest utworzenie wspólnej platformy wyborczej do Rady miejskiej. Naturalnie ze strony żydów wchodziliby ortodoksi i sjoniści. Po przeciwnej stronie grupują się socjaliści i bundowcy. Po stronie katolickiej mnożą się oznaki niezadowolenia ze względu na niezręczne prowadzenie akcji, czego dowodem ostatnie afisze żydowskie. Apetyty rosną w stosunku geometrycznym. Listy wyborców zostały już w magistracie wyłożone do publicznego przeglądu.

W związku z wyborami do Rady miejskiej odbył się wielki wiec na Strusinie, na którym desygnowano kandydatów na radnych z III. Koła, a mianowicie Stanisława Smaka i Jana Banka, a Kazimierza Wielgusa, jako zastępcę. W ostatniej chwili dowiadujemy się, że powyższe kandydatury już wywołały sprzeciw na Strusinie.

Pod przewodnictwem prof. Pillera odbyło się posiedzenie tarnowskiego Koła T. N. S. W. na którem dokonano wyborów delegatów na Zjazd walny i Zjazd okręgowy Towarzystwa. Na Zjazd okręgowy zostali wybrani pp.: Bajerkówna, dr Dziama, Godowski, Kantzki, dyrektor Prokop, Szajbler, Wojciechowski i Wojtasiewicz, na Zjazd walny: Arvay, Piller i Kautzki.

Pod przewodnictwem dyr. Gładyszowskiego odbyło się Walne Zgromadzenie Towarzystwa Kasynowego. Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania rocznego, uchwalono dla prezydjum wotum zaufania wraz z podziękowaniem dla prezesa za dotychczasową działalność. Wynikiem tego były wybory przez aklamację. Wybrani zostali pp.: dyr. Gładyszowski jako prezes, pułkownik Dragat i Kopff jako wiceprezesi oraz 16 wydziałowych. Towarzystwo liczy 192 członków i co warto podkreślić, istnieje bez przerwy od r. 1849.

Stranią województwa, a przedewszystkiem tutejszego starosty, radcy Krupińskiego, tarnowski powiat otrzymał na zasiewy wiosenne 40.000 złotych.

Przy ulicy Klikowskiej w domu Szafirskiego powstał pożar skutkiem nieostrożności. Dzięki interwencji sąsiadów pożar szybko ugaszono.

Bawi w naszem mieście teatr ukraiński pod dyr. p. Bójki, który dał kilka przedstawień jak np.: »Oj na chodu Hryciu taj na weczerneci“, „Chmura“, „Natałka Połtawka“, „Zaporożec za Dunajem“ i t. d. Również dają „Cygankę Azę“, osnutą na tle powieści Kraszewskiego p. t.: „Chata za wsią“. Przedstawienie teatru ukraińskiego cieszą się frekwencją publiczności polskiej.

Policji tarnowskiej udało się ująć dwóch rzezimieszków z Rzeszowa, w osobach Tomasza Chmiela i Józefa Tomana, którzy na gościnne występy przybyli do Tarnowa i pragnęli włamać się do handlu skór Józefa Stroma przy ul. Żydowskiej, jednakowoż spłoszeni zbiegli. W nocy ujęli ich policjanci. Tomasz zbiegł w niewiadomym kierunku. Przy aresztowanym Chmielu znaleziono wytrychy, które aż nadto wyjaśniały cel przybycia bandytów rzeszowskich. W czasie przesłuchania Chmiel przyznał się do odsiadywania 10-letniego więzienia za zbrodnię rabunku.

Straszny wypadek podczas ćwiczeń artylerji w Włodzimierzu Wołyńskim

Pocisk eksplodował w lufie działa — Śmierć dwóch żołnierzy

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa 31 marca. **Podczas ćwiczeń artyleryjskich** i ostrego strzelania zaszedł we Włodzimierzu Wołyńskim straszny wypadek.

Pocisk założony w lufie armatniej eksplodował tak silnie, że **nastąpiło rozerwanie w kawałki działa polowego.**

Gdy oddział ćwiczących żołnierzy ochłonął z pierwszego przerażenia, oczom obecnym na poligonie przedstawił się **wstrząsający widok.** Obok działa leżało **okropnie poszarpane ciało kaprala Modzelewskiego**, a o kilka kroków dalej **jęczał z bólu ciężko ranny kapral Muszyński.** Kilku innych żołnierzy odniosło **nieznaczne obrażenia.**

Kapral Muszyński zmarł w drodze do szpitala. Kapral Modzelewski pochodził z Warszawy i był studentem uniwersytetu.

Władze wojskowe zarządziły **śledztwo celem ustalenia winy** odpowiedzialnych za nieszczęście czynników.

Cały pociąg węglowy „zniknął“!

Niesłychane oszustwo urzędnika kolejowego w Chorzowie

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 31 marca. Mamy do zanotowania rzecz, która **poprostu przechodzi pojęcie** tego, co było możliwe do tej pory w Polsce.

Na terenie Warszawy ujawniona została **niezwykła afera węglowa, której korzenie tkwią** w Chorzowie na Górnym Śląsku.

Dnia 21 lutego br. stacja Chorzów wysłała z kopalni »Florentina« **pociąg z węglem, złożony z 42 wagonów, przeznaczonych do rozmaitych stacyj kolejowych.** Gdy po dłuższym czasie kopalnia »Florentina« **nie otrzymywała frachtów zwrotnych, zaczęto obawiać się,** czy stacje węgiel otrzymały.

Okazało się, że **węgiel gdzieś zaginął.** Ostatecznie nie było w tem jeszcze nic dziwnego. O fakcie tym zawiadomiono **katowicką dyrekcję kolei państwowych**, która zarządziła odpowiednie dochodzenia.

Badania dały wprost fantastyczne wyniki. — Okazało się mianowicie, że **cały pociąg przepadł i niema najmniejszego śladu po nim.**

Sprawą zajął się wobec tego komisarz policji katowickiej, **Kiwisz.** W toku dochodzeń okazało się, że **jeden z urzędników stacji kolejowej w Chorzowie sfałszował frachty i powysyłał węgiel pod różnemi adresami, podanemi mu przez jego wspólnika.** W Chorzowie wagony podoczepiano do różnych pociągów i wysłano w głąb kraju.

Ślady oszustwa wiodły m. in. do Warszawy. Tu odeszły 4 wagony. Komisarz Kiwisz wraz z przedstawicielem katowickiej dyrekcji kolejowej, p. Murasem, wybrali się do Warszawy i tu stwierdzili, że **wagony były zaadresowane na firmę »Dom Handlowy Landau i Schlossberg«, ul. Bisiańska 3. Istotnie firma otrzymała 4 wagony węgla, których jednak nie zamawiała.**

Jak zeznali właściciele domu handlowego, w tym samym dniu, kiedy przybył węgiel, **zjawił się w firmie jakiś pan, który oświadczył, że on to pozwolił sobie przesłać węgiel pod a**dresem domu handlowego, **zapłacił prowizję za grzeczność i węgiel odebrał.** Okazało się dalej, że 3 wagony zaoferował ten sam jegomość kupcowi Blattmannowi, który nie przeczuwając niczego, węgiel zakupił. W dalszym ciągu ustalono, że 9 wagonów zaginionego pociągu przyszło do Łodzi, **po kilka wagonów zaś dostało się do Gdańska i do Czeremchy.**

Śledztwo jest w toku i powinno ustalić, gdzie, kto i ile węgla w ten sposób otrzymał. **Urzędnika stacji chorzowskiej aresztowano, spólnik zaś jego,** który dostarczał adresów, zajmował się sprzedażą węgla i odbiorem, **zdołał zbiec.**

———o———

KRONIKA

Kraków, 31 marca.

Trzy nagrody artystyczne m. Warszawy

Z Warszawy donoszą:

Rada miasta Warszawy uchwaliła wczoraj ufundować trzy artystyczne nagrody a mianowicie dla malarzy, rzeźbiarzy i architektów. Każda nagroda wynosić będzie 15 tysięcy zł., a ogłaszane będą i rozdzielane corocznie w dniu 3 maja.

Śpiewacy włoscy w Warszawie

Z Warszawy donoszą nam:

Do Warszawy przybyło 5 wszechświatowej sławy sił śpiewaczych włoskich, które wystąpią w najbliższych dniach w operze warszawskiej. Nie jest to przypadkowy występ grona śpiewaków, ale zainicjowana stała wymiana kulturalna polsko-włoska.

W jesieni wystawiona będzie w Medjolanie „Halka“ z całym przepychem dekoracyjnym i kostjumowym przez artystów i śpiewaków polskich. — Zaproszony ma być również do Włoch dyrektor Młynarski.

Rozbudowa polskiej marynarki wojennej

Z Warszawy donoszą:

Kierownictwo marynarki wojennej wysłało do Francji komandora podporucznika Rylke dla dozorowania budowy dwóch kontrtorpedowców dla naszej marynarki wojennej w stoczni Le Havre. Łodzie podwodne posiadać będą tysiąc ton pojemności, kontrtorpedowce po 2.200 ton.

Katastrofalne zderzenie się pociągu z tramwajem w Warszawie

Z Warszawy donoszą:

Na przejeździe wzdłuż ul. Targowej na Pradze na przecięciu toru tramwajowego i bocznej linji kolejowej najechał manewrujący pociąg na tramwaj i zgniótł tylny pomost drugiego wagonu tramwajowego. W wyniku zderzenia wykoleiły i wryły się w ziemię dwa ostatnie wagony pociągu manewrującego. Wykoleił się również wagon przyczepki tramwajowej. Wielu pasażerów tramwaju odniosło ciężkie obrażenia — Przeprowadzone natychmiast śledztwo wykazało winę zwrotniczego pociągu.

Wielki lokat w niemieckich fabrykach cygar

Z Berlina donoszą:

Niemieckie fabryki cygar zarządziły lokaut wszystkich swoich robotników w liczbie około 125.000. Komisja arbitrażowa przyznała robotnikom podwyżkę zarobków, ale fabrykanci nie zgodzili się na to.

ODROCZENIE RADY MIEJSKIEJ. Zapowiedziane posiedzenie Rady miejskiej dla obrad nad budżetem na rok 1927/28 na 31 marca br. z powodu przeszkód nie odbędzie się. Posiedzenia Rady m. odbywać się będą od poniedziałku dnia 4 kwietnia do poniedziałku 11 kwietnia.

O ile na poniedziałkowem posiedzeniu porządek dzienny (obrady nad budżetem) nie będzie wyczerpany, dalszy ciąg posiedzenia odbędzie się we wtorek, środę, czwartek, piątek, sobotę, ewentualnie w poniedziałek 11 kwietnia o godz. 5 popoł.

WYSTAWA P. T.: „GEN. BEM I JEGO EPOKA“. W dalszym ciągu zgłoszono na wystawę ze zbiorów prywatnych: portret gen. Bema pędzla Juljusza Kossaka, oraz tego artysty „Rewję wojsk we Lwowie“, z postaciami Bema, Dwernickiego i innych oficerów, portret gen. Dwernickiego (rysunek Tepy), dalej rękopis gen. Bema „O powstaniu narodowem w Polsce“ z daty: Paryż 12 listopada 1846 r., akwarela malowana przez gen. Bema w roku 1812 w Gdańsku, rysunek generała, przedstawiający jego dom rodzinny w Tarnowie, metryka chrztu generała, medal pamiątkowy powstania węgierskiego z popiersiami gen. Bema i gen. Dembickiego, bilet wizytowy generała z jego autografem, album fotografij Polaków, uczestników powstania węgierskiego ,oraz zbiory listów i dokumentów. — Dalsze zgłoszenia eksponatów przyjmuje kancelarja Muzeum Narodowego, Sukiennice.

POŻEGNANIE GEN TINTZA. W komendzie miasta Krakowa odbyło się pożegnanie ustępującego komendanta garnizonu, gen. dyw. Eugenjusza Tintza. Ustępującego komendanta pożegnał imieniem dowódców oddziałów stacjonujących w Krakowie, płk. Brzewoski, dow. 5 brygady kawalerji.

KU UCZCZENIU DZIESIĘCIOLECIA KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH w Krakowie (Rynek A-B, l. 39), odbędzie się w niedzielę 3 kwietnia o godz. 7.30 wieczór literacko-artystyczny. — Na program składają się: zagajenie przewodniczącego zarządu, przemówienie prezesa syndykatu dziennikarzy polskich dra Beauprego, odczyt prof. uniw. dra Witolda Wilkosza o znaczeniu wiedzy popularnej, przemówienie dyr. teatru dra Z. Nowakowskiego, śpiew p. Jaroszyńskiej, utwory pp.: J. Stępowskiego i W. Zechentera wygłosi art. dram. R. Niewiarowski.

OGÓLNE POSIEDZENIE JUBILEUSZOWEGO KOMITETU dla uczczenia 25-letniej działalności zasłużonego humanitarnie „Tow. Kolonij wakac. dla uczniów gimnazjów Krakowa“ odbędzie się pod przewodnictwem dyr. St. Bednarskiego w piątek 1 kwietnia w gimnazjum IV (Krupnicza) o godzinie 6 wieczorem ze sprawozdaniami z przygotowawczych prac poszczególnych sekcyj: obchodowej (kurator K. Stach), redakcyjnej dla wydania „Księgi pamiątkowej“ (prof. un. Jag. dr Piotrowicz), gospodarczej (p. St. Welanyk), zjazdowej b. kolonistów (dr Makomaski) i sekcji dla sprawienia sztandaru kolonistom w Porębie Wielkiej (p. Bol. Górski). Na to posiedzenie, które ustali ostatecznie termin uroczystości w bieżącym roku, prezydjum komitetu jubileuszowego zaprasza wszystkich członków komitetu o niezawodne przybycie.

KOMUNIKACJA MIĘDZY KRAKOWEM A WIELICZKĄ. W sobotę dnia 2 kwietnia br. wprowadza dyrekcja kolei państwowych na linji Kraków—Wieliczka przewóz podróżnych wagonem motorowym. Przewiduje się siedm jazd tam i z powrotem. W przyszłości ilość jazd będzie zwiększoną. Wagon motorowy będzie odjeżdżał z Krakowa z dworca głównego i dojeżdżał do rynku w Wieliczce. Podróżni, zdążający do wagonu motorowego wchodzą na peron przez pierwszą bramę dworca głównego od ul. Lubicz. Cena przejazdu wagonem motorowym z Krakowa do rynku w Wieliczce lub na pewien odcinek tej linji, wynosi 80 groszy, czas przejazdu 24 minuty. Wagony motorowe będą się zatrzymywały w Krakowie-Płaszowie, Bieżanowie i Wieliczce stacji. Bilety jazdy będzie wydawał w Krakowe portjer w bramie na peron względnie konduktor w wagonie bez pobierania osobnej dopłaty. Pociągi motorowe będą odjeżdżały z Krakowa o godz. 6.58, 8.35, 10.—, 11.50, 13.—, 15.10, 18.20; a z rynku w Wieliczce o godz. 7.25, 9.10, 10.30, 12.18, 13.33, 15.40, 18.46. Równocześnie znosi się z dniem 2 kwietnia między Krakowem a Wieliczką bieg pociągów osobowych Nr 811 i 814, z których pierwszy odjeżdżał z Krakowa o godz. 9.06, a drugi z Wieliczki o godz. 11.40. Natomiast uruchamia się z Wieliczki do Bieżanowa pociąg dojazdowy Nr 860, uzyskujący tam połączenie do pociągu Nr 24. Odjazd z Wieliczki o godz. 13.05. Przyjazd do Krakowa o godz. 13.40.

ZGŁOSZENIA DO ZAKŁADU CZYSZCZENIA MIASTA. — Magistrat przypomina właścicielom i administratorom realności, że zgłoszenia o wyczyszczenie dołów kloacznych należy w myśl obowiązujących przepisów, nadsyłać do zakładu czyszczenia miasta (dzieln. XI ul. Barska 12) przynajmniej na 14 dni przed zapełnieniem dołu. Zgłoszenia można także wrzucać do skrzynki, umieszczonej w westibulu głównego gmachu magistratu.

W SPRAWIE KRADZIEŻY PRZEWODÓW TELEFONICZNYCH komunikuje nam krak. dyrekcja pocztowa: Wobec ustawicznie powtarzających się w ostatnich czasach wypadków kradzieży przewodów gromozwodowych miedzianych od stojaków dachowych, popełnianych przez niewyśledzonych sprawców, podających się prawdopodobnie za funkcjonarjuszów technicznego zarządu telegr. i telef., uprasza dyrekcja poczt i telegrafów właścicieli realności, względnie lokatorów, mając również na uwadze własne dobro od każdego osobnika, zgłaszającego się po klucze na strych, żądać bezwzględnie urzędowej legitymacji, wystawionej przez techniczny zarząd telegrafów i telefonów w Krakowie i takich dopuszczali do umieszczonych tam urządzeń telefonicznych.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK Z IGŁĄ. Pogotowie ratunkowe przewiozło do szpitala 6-letnią Stanisławę Badakównę z Jaworzna, która bawiąc się igłą, doznała przebicia lewego oka.

ARESZTOWANIE JESZCZE JEDNEGO SPRAWCY MORDU PRZY UL. KAMIENNEJ. Policja aresztowała jeszcze jednego sprawcę mordu na osobie ś. p. Piotrowskiego, dozorcy składów drzewa przy ul. Kamiennej. Jest to już czwarty z rzędu sprawca ohydnego mordu, gdyż niejaki Szczurek, bezpośrednio po morderstwie został pod zarzutem tej zbrodni aresztowany i pozostaje nadal w więzieniu.

WŁAMANIE. — Do sklepu bławatnego Leiba Rückela przy ul. Stradom, włamali się nieznani sprawcy i skradli crepe de chine i gotówkę ogólnej wartości 850 zł.

„MIŁY“ SYNALEK. Teresa Kupiec, zam. przy ul. Emaus 40, doniosła do policji, że syn jej 26-letni Józef, włamał się do jej kufra i skradł 350 zł., poczem ulotnił się z domu.

WALKA NA WIDŁY. Dziś w godzinach porannych powstała sprzeczka między dwoma woźnicami w składzie węgla przy ul. Pawiej 20, mianowicie Karolem Halikiem i Maciejem Klebonem. Sprzeczka przeszła w bójkę na widły, w czasie której obaj poważnieni doznali ran kłótych na twarzy i głowie. Zawezwany dyżurny lekarz Pogotowia po założeniu opatrunku pozostawił „walecznych“ na miejscu.

ZAPISKI POLICYJNE. Marji Szywałównie, zamieszkałej przy ul. Florjańskiej 26, skradziono z mieszkania niezamkniętego futro damskie i suknię, ogólnej wartości 500 zł. — Ignacemu Botwinowi, zamieszkałemu przy tejżesamej ulicy pod L. 31, skradziono wannę cynkową. — Dalej Mandykerowej Freidzie skradziono większą ilość rur ołowianych. — Wreszcie Rolandowi Rogtowi, kupcowi, skradziono w pociągu budapeszteńskim między Śniatynem a Lwowem portfel z dokumentami i 50 markami niem.

W ZWIĄZKU ARTYSTÓW PLASTYKÓW (plac św. Ducha 1) odbędzie się dnia 2 kwietnia (w sobotę) zebranie towarzyskie, połączone z produkcjami muzykalno-wokalnemi, z następującym programem: Arciński: Trio d-moll: skrzypce, viol., fortep. (p. Abłamowicz-Meierowa, prof. St. Eibenschütz, prof. Bol. Popystyński). Śpiew solo: pieśni z akomp. fortepianu odśpiewa p. Chmielowa, art. oper. Deklamacja z tow. fortepianu wygłosi p. Socha, art. teatru im. Słowackiego. Utwory Chopina fortepian solo p. Abłamowicz Meierowa. — Początek o godz. 7.30 wieczór. Wstęp dla członków Związku i wprowadzonych gości.

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. W [illegible] siejszem przedstawieniu szkolnem, o godz. [illegible] popoł. „Franek Rakoczy“ Wł. Orkana, wieczorem artyści naszego teatru biorą udział w zbiorowej audycji radjowej „Kraków współczesny“, gdzie wykonają wybrane sceny z II. aktu „Akropolis“. Jutrzejsze przedstawienie popularne przyniesie po raz 6-ty „Dobór naturalny“, który po sukcesie krakowskim wchodzi na afisz innych teatrów polskich. Próby polskiej nowości Marji Pawlikowskiej „Kochanek Sybilli Thompson“ są w pełnym toku.

„TRĘDOWATA“ na scenie teatru popularnego w Krakowie. Teatr „Zjednoczonych“ z Warszawy przyjeżdża do Krakowa na cztery gościnne występ-

py, grając „Trędowatą", według powieści Heleny Mniszkówny. Przedstawienia odbędą się w sobotę o godz. 4-tej popoł. i o godz. 8-mej wieczór oraz w niedzielę dnia 3 kwietnia o godz. 4-tej popoł. i o godz. 8-mej wieczór. Sztuka grana bez suflera.

NINKA WILIŃSKA, niezrównana 10-letnia artystka, ukaże się na scenie teatru „Bagatela" dwa razy, t. j. w sobotę dnia 2 kwietnia o godz. 3-ciej popoł. i w niedzielę 3 kwietnia o godz. 11 przed południem, na których to przedstawieniach wystąpi również niezrównany bajkopisarz Benedykt Hertz i znana artystka teatrów warszawskich, Wanda Tatarkiewiczówna. Wesołe komedyjki ze śpiewami i tańcami będą prawdziwą atrakcją dla dzieci i młodzieży krakowskiej.

Bilety sprzedaje kasa teatru „Bagateli" codziennie od 5 do 9 wieczór.

IGNACY FRIEDMAN, jeden z najsłynniejszych pianistów, którego obecne koncerty w Wiedniu są prawdziwą zensacją muzyczną, przyjeżdża w sobotę na usilne starania krak. Biura Koncertowego na jeden koncert do Krakowa, który odbędzie się w sobotę, 2 kwietnia br. w Starym Teatrze. Artysta po koncercie krakowskim powraca niezwłocznie do Wiednia. 438

UROCZYSTY PORANEK SYMFONICZNY KU CZCI BEETHOVENA odbędzie się staraniem Związku zawdowego muzyków dnia 3 kwietnia br. o godz 11 przed południem w sali Starego Teatru. Dyrygować będzie Ignacy Neumark, współdziałać będą: znakomity skrzypek Feliks Eyle, który wykona koncert skrzypcowy d-dur, oraz prof. dr Józef Reiss, który wypowie słowo wstępne o twórczości Beethovena. Oprócz koncertu skrzypcowego program obejmuje: Marche funebre z symf. Eroic, oraz VII symfonję. Pozostałe nieliczne bilety do nabycia u p. J. Lipskiego ul. Sławkowska 8.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO

Czwartek, 31 marca: popoł. 3.30 „Franek Rakoczy" (przedstawienie opracowane dla młodzieży szkolnej. — Ceny zniżone). Wieczór teatr zamknięty.

Piątek, 1 kwietnia: „Dobór naturalny" (popularne).

Sobota, 2 kwietnia: „Kochanek Sybilli Thompson" (Rok 1977) premjera. Nowość.

Z Radjo

„KRAKÓW WSPÓŁCZESNY" W RADJO. Krakowska stacja radjowa rozpoczyna z dniem dzisiejszym serję audycyj literacko-teatralnych, która pod redakcją dyr. Zygmunta Nowakowskiego i dra Tad. Świątka w szeregu rewij, zatytułowanych „Kraków współczesny" do możliwie pełny i urozmaicony obraz kulturalnego życia naszego miasta. W migawkowych zdjęciach, w błyskotliwem ujęciu wybitnych pisarzy i działaczy Krakowa, przesuną się wszystkie aktualne naukowe, literackie, artystyczne, gospodarcze i towarzyskie problemy współczesnego życia krakowskiego. — No... ta spotka się niezawodnie z żywem zainteresowaniem wszystkich naszych radjoamatorów. Program transmitowany będzie ... stacji warszawskiej i wiedeńskiej.

WYSTAWA RADJOWA.

Ze względu na silnie zapowiadający się zjazd osób, biorących udział w Wystawie radjowej, która otwarta zostanie dnia 4 kwietnia br. w sali »Domu Żołnierza Polskiego« przy ul. Lubicz, Syndykat Dziennikarzy Krakowskich uzyskał dla wystawców w Związku Hotelarzy Krakowskich 40 proc. zniżki na pokoje. Zwraca się uwagę firmom i amatorom, że zgłoszenia udziału w Wystawie będą przyjmowane najpóźniej d o15 kwietnia br. włącznie, zaś eksponaty zgłoszone mogą być dostarczone na miejsce Wytsawy dnia 22 i 23 kwietnia br. — Wystawiane być mogą: kompletne aparaty radjowe nadawcze, odbiorcze, części składowe aparatów, głośniki, słuchawki, materjał instalacyjny, antenowy, ebonit, izolatory, bambusy, maszty itp., baterje i akumulatory, aparaty połowet, lotnicze, amatorskie, pocztowe, lampy katodowe i literatura radjowa. Wszelkich informacyj udziela Syndykat Dziennikarzy Krakowskich pl. Szczepański 7, I. p. w godzinach od 7—9 wieczorem. Syndykat przyjmuje również chętnie zgłoszenia radjoamatorów, których udział w Wystawie jest nader pożądany. Zazanczyć należy, że dział radjoamatorski otoczony będzie najtroskliwszą opieką Komitetu i fachowych doradców.

PROGRAM RADJOSTACJI KRAKOWSKIEJ.
Fala 422.
Czwartek, 31 marca br.:

Godz. 18—18.40: Transmisja stacji warszawskiej.

Godz. 18.40—19: Rozmaitości.

Godz. 19—19.25: Odczyt p. t.: „O śnie" wygłosi dr E. Maydel, prof. U. J.

Godz. 19.30—19.55: Odczyt p. t.: „O fosforytach polskich", wygłosi dr W. Vorbrodt, prof. U.J.

Godz. 20—20.30: Przerwa, ewentualnie komunikaty.

Godz. 20.30—22: „Kraków współczesny", rewja, serja I-sza:

1) „Tu mówi Kraków 422", wiersz, wygłosi Ja... ...

2) „M...owniczość architektury Krakowa". wygłosi Henryk Uziembło.

3) Kraków naukowy: a) grupa humanistyczna, prof. R. Dyboski; b) grupa matem.-przyrodnicza, prof. W. Wilkosz.

4) Młody Kraków literacki: a) Zbór „Czartaka" wygłosi Emil Zegadłowicz; b) grupa „Litart" o sobie wygłosi Witold Zechenter.

5) Kraków teatralny, wygłosi dr Nowakowski.

6) Kraków malarski, wygłosi red. Mieczysław Dąbrowski.

7) Kraków muzyczny, wygłosi red. J. Wachtel.

8) II. akt „Akropolis", dzwony i piosenki, wykonają artyści teatru im. J. Słowackiego.

9) Krakowskie typy, migawka, wygłosi Leon Wyrwicz (radio-conferencier, dyr. dr Nowakowski).

Olbrzymi pożar szybów naftowych w Baku

Moskwa, 31 marca (AW). Według doniesień z Baku, spaliły się tam szyby naftowe. W czasie pożaru, trwającego przeszło dobę, według ogólnych obliczeń **spaliło się 100 tysięcy pudów ropy.** W czasie prób stłumienia pożaru **zginęło kilkunastu robotników z oddziału ratunkowego.**

Nowy kompromis w sprawie sejmowej ordynacji wyborczej

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 31 marca. Dziś przed południem odbyło się ponowne zebranie **polskich członków podkomisji konstytucyjnej.** Na posiedzeniu tem **zostały sformułowane zasady porozumienia w zakresie reformy ordynacji wyborczej do ciał stawodawczych.** Zasady te zostaną przedstawione do wiadomości klubom, poczem **po świętach wielkanocnych członkowie podkomisji podejmą dalsze rozmowy na ten temat.**

Projekt, sformułowany na dzisiejszem zebraniu polskich członków podkomisji konstytucyjnej zmniejsza **ogólną liczbę posłów do cyfry 420,** mianowicie ogólna liczba mandatów z okręgów wynosiłaby 340, a z listy państwowej 80 (dotychczas 72).

Zabezpieczenie mandatów polskich na kresach wschodnich ma nastąpić przez urzeczywistnienie zasady **tworzenia wielkich okręgów wyborczych. Projekt dopuszcza związki list wyborczych.** Prawo to zostanie przyznane najwyżej **trzem grupom wyborczym.**

Z wędrówek po kinach krakowskich

(Uciecha — »Don Kiszot«, Bagatela — »Żywa maska«).

Zrealizowanie sceniczno-plastyczne »Don Kiszota« — oto jest rzecz, której niejako podświadomie ogół oczekiwał od filmu. Nie każdemu ze współczesnego pokolenia jest dostępnem oglądanie zbytkownych starych wydań arcydzieła hiszpańskiego pisarza, będącego jednocześnie jednem z najpiękniejszych dzieł wszystkich czasów i narodów, ze wspaniałemi ilustracjami Dorego, kongenialnie uplastyczniającemi wizje Cervantesa. Odtworzenia niejako tych ilustracyj na ekranie podjął się film przy pomocy znanych artystów duńskich Pata i Patachona.

Trzeba przyznać, że ta dwójka aktorów, znana dotąd tylko z odtwarzania ról czysto komicznych, z nałożonego na nich w »Don Kiszocie« zadania wywiązała się niespodziewanie dobrze, wziąwszy za podstawę charakteryzacji ilustracje Dorego, a w warunkach fizycznych swych postaci mając doskonale przyrodzone dane. Pat jako Don Kiszot nie urażał naogół naszych pojęć o »rycerzu smętnego oblicza« — miał w swojej grze momenty zupełnie szczęśliwe, piękne i wzruszające. Patachon jako Szanso Pansza jest wprost idealny. Wyświetlenie tego filmu, dającego możność poznania Don Kiszota młodemu pokoleniu, w którem arcydzieło Cervantesa jest stosunkowo mało znane, jest zasługą kulturalną.

Wyświetlenie filmu »Żywa maska« opartego na znanym utworze Pirandella, granym także w teatrze krakowskim, daje możność ciekawych porównań pomiędzy inscenizacją filmową (zresztą zmieniającą trochę akcję sztuki) a inscenizacją teatralną — porównań tembardziej interesujących, że w filmie rolę Henryka IV gra świetny aktor Konrad Veidt. Jego gra w tej roli zasługuje na studja nie tylko ze strony publiczności, lecz także przez aktorów — nic też dziwnego, że przez wszystkich znawców ekranu film ten był gorliwie oglądany.

(stm.)

Sprawy sądowe

ZA SZPIEGOSTWO.

Z Katowic donoszą:

Wczoraj wieczorem zapadł wyrok przed Izbą karną w Królewskiej Hucie w głośnej sprawie o szpiegostwo. Sąd uznał Symbola winnym zbrodni zdrady tajemnic wojskowych i skazał go na 6 lat ciężkiego więzienia. Sitkowską winną zbrodni pomocy, skazał na 2 i pół roku ciężkiego więzienia, zaś Kasparka na 6 miesięcy więzienia. W motywach podniesiono, że na podstawie zeznań świadków, kapitana Lisa i kapitana Baja, sąd przyszedł do przekonania, iż oskarżeni udzielali zagranicznemu wywiadowi wiadomości o tutejszym wywiadzie.

Z kraju

BALMONT I CHESTERTON PRZYJEŻDŻAJĄ DO WARSZAWY. Na zaproszenie polskiego Klubu literackiego, przyjeżdża z Paryża do Warszawy znakomity pisarz rosyjski, Konstanty Balmont. Również angielski literat, Chesterton, przyjeżdża do Warszawy 26 kwietnia. Zabawi on w Polsce 5 tygodni. Znakomity pisarz angielski pragnie być na obchodzie 3-go Maja w Warsawie.

O DEKORACJĘ SEJMU. Prace przy budowie gmachu sejmowego, prowadzone przez prof. Skórewicza, są już na ukończeniu. Obecnie komitet budowy zastanawia się nad urządzeniem wnętrza i między innemi zastanawia się na powierzenie artystom rzeźbiarzom pp. Kąmieńskiej. Szczepkowskiemu i Biernackiemu przygotowania projektu dekoracji wnętrza sali sejmowej rzeźbami.

SZEF BIURA PRASOWEGO W PREZYDJUM RADY MINISTRÓW. — Wczorajszy „Dziennik Ustaw" ogłasza rozporządzenie Rady ministrów, które zaprowadza w składzie prezydjum Rady ministrów stanowisko szefa biura prawnego w 5 lub 4 stopniu służbowym. Rozporządzenie to można uważać za powrót do instytucji departamentu legislatywnego, który przez szereg lat istniał w prezydjum Rady ministrów i przyczyniał się mocno do ujednostajnienia techniki ustawodawczej w praktyce.

BUDOWA GMACHU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO. Bank Gospodarstwa Krajowego przystępuje do budowy własnego gmachu dla pomieszczenia swych agend. Gmach ten mieścić się będzie na zetknięciu się ulic Nowego Świata, Aleji Jerozolimskiej i Brackiej. — Na projekt architektoniczny domu ma być rozpisany konkurs.

POLSKA NA WYSTAWACH MUZYCZNYCH. Pp. Henryk Opieński i Leopold Binental mianowani zostali komisarzami rządu polskiego na międzynarodowe wystawy muzyczne w Genewie i Frankfurcie nad Menem.

ZJAZD NAUKOWY KASY MIANOWSKIEGO zaczyna się 2 kwietnia w Warszawie. Otwarcie Zjazdu odbędzie się w sobotę przez prezesa K. Lustańskiego o godz. 10 rano. Zjazd obradować będzie 2 dni.

PENSJA DLA ARTYSTÓW PLASTYKÓW. — Z Warszawy donoszą: Jedną z uchwał, jakie powziął zjazd plastyków, było zwrócenie się do rządu z prośbą udzielania malarzom i rzeźbiarzom stałych pensyj, odpowiadających pensjom urzędników różnych klas, stosownie do zasług, jakie położyli dla sztuki polskiej.

P. MINISTER ZGUBIŁ... TEKĘ. Dzisiejsza „Gazeta Warszawska" donosi, że w jednym z wagonów pociągu wileńskiego znaleziono teczkę m. sprawiedliwości, p Meysztowicza zawierającą różne dowody i dokumenty.

SPRAWA OSIEDLANIA SIĘ ADWOKATÓW W WARSZAWIE. Pisma warszawskie informują się z kół, zbliżonych do rządu, że ministerstwo sprawiedliwości nie uwzględni sobotniej uchwały palestry warszawskiej, by przez 5 lat nie pozwolić adwokatom na osiedlanie się w Warszawie. Motywem odmowy ma być sprzeczność uchwały z pojęciem wolnego zawodu, jakim jest adwokatura.

WŁAMANIE DO SĄDU POKOJU. W Warszawie do lokalu sądu pokoju przy ul. Długiej włamali się niewykryci sprawcy i splądrowali szafy i szuflady. Straty narazie nieustalone.

ARESZTOWANIA WYWROTOWCÓW W WARSZAWIE. Z Warszawy donoszą: Z ogólnej liczby aresztowanych w ostatnich dniach w związku z akcją władz bezpieczeństwa przeciwko knowaniom antypaństwowym, osadzono z polecenia sędziego 25-ciu komunistów w więzieniu śledczem. Resztę aresztowanych zwolniono po złożeniu kaucji lub zibowiązań niewydalania się z Warszawy.

MURASZKO NIE ZOSTAŁ UWOLNIONY. Odsiadujący karę więzienia J. Muraszko prostuje wiadomość, jakoby na podstawie amnestji został uwolniony. Pozostaje on w więzieniu do końca kwietnia, w którym to terminie kończy się wymierzona mu wyrokiem sądowym kara więzienia.

„STRZELEC" DZIENNIKIEM. W dniu 3 kwietnia, wedle zapowiedzi, tygodnik „Strzelec" ma być przekształcony na dziennik i pozostanie w dalszym ciągu oficjalnym organem organizacyj strzeleckich. Redaktorem dziennika ma być p. Tytus Czaki.

ZDERZENIE TRAMWAJU Z WOZEM CIĘŻAROWYM. Wczoraj koło godziny 1 w południe w ul. Szewskiej, opodal domu pod l. 22, zderzył się wóz tramwajowy z wielkim wozem ciężarowym, na którym znajdowała się przygotowana do transportu kasa ogniotrwała. Zderzenie było tak silne, że kasa ogniotrwała spadła z wozu na tor tramwajowy, zatarasowując drogę. Skutkiem tej ciężkiej przeszkody nastąpiła na torze przerwa w ruchu, trwająca koło pół godziny. Zawezwane Pogotowie straży pożarnej po usilnej pracy kasę z toru zsunęło, poczem dopiero podjęto normalny ruch tramwajowy.

B. MINISTER PRACY DYREKTOREM FABRYK W LODZI. Były minister pracy, p. Peplowski objął stanowisko dyrektora fabryk koncernu Ettingona w Łodzi.

MINISTER DOBRUCKI W DĄBROWIE GÓRNICZEJ. W dniu 28 marca wieczorem p. min. oświaty wyjechał do Dąbrowy Górniczej w sprawach, związanych ze szkolnictwem zawodowem. Powrót ministra Dobruckiego nastąpił 30 marca.

RĘKOPISY KAROLA SZAYNOCHY. Ossolineum otrzymało niezwykle cenny dar, a mianowicie rękopisy Karola Szaynochy. Dar ten ofiarował syn znakomitego historyka, profesor Wszechnicy Jagiellońskiej, p. Władysław Szaynocha.

WYKOPALISKA W RADZYMIU. Z Grudziądza donoszą: Przy odkopywaniu zasypanych piwnic starego zamku krzyżackiego w Radzymiu, znaleziono zbroje i karabele, oraz szereg przedmiotów z uzrojenia średniowiecznego, pochodzących z XV wieku. Di Radzymia przyjechał konserwator z Poznania, który przeprowadzi dalsze poszukiwania. Oprócz zabytków znaleziono również szereg szkieletów ludzkich. Wykopane zabytki zabezpieczono.

BOMBA NA NIEDOSZŁĄ TEŚCIOWĄ. Z Katowic donoszą: Do mieszkania Jadwigi Papkowej w Mysłowicach rzucono bombę, której wybuch zniszczył 14 szyb. Jak się okazało, chodziło tu o akt zemsty ze strony odrzuconego konkurenta do ręki córki, pani Papkowej.

ZMARLI:

— Maksymiljan Choiński, powstaniec z 1863 r., wychowanek Szkoły Głównej, zmarł w Warszawie.

Ze świata

DZIEŁO OSSENDOWSKIEGO PO FRANCUSKU. Dzieło A. F. Ossendowskiego „Za chińskim murem" ukazało się w przekładzie francuskim Roberta Renarda. Krytyka francuska przyjęła książkę bardzo życzliwie.

ZGON B. WIELKIEJ KSIĘŻNEJ ROSYJSKIEJ. Z Berlina donoszą: W lipskiem sanatorjum zmarła w wieku 62 lat wdowa po b. wielkim księciu Konstantynie Konstantynowiczu, b. prezydencie rosyjskiej Akademji nauk.

MONOPOL ZAPAŁCZANY W NIEMCZECH. — Z Berlina donoszą: W Niemczech wprowadza się obecnie także monopol zapałczany. Komisja gospodarcza Reichstagu wniosła do parlamentu odnośny projekt ustawy.

LOSY „UFY". Gabinet Rzeszy na wczorajszem posiedzeniu rozważał m. in. sprawę udzielenia subwencji przedsiębiorstwu filmowemu „Ufa". Wedle informacji dziennika „Germania", rząd miał załatwić tę sprawę odmownie.

WIELKI SUKCES MŁODEGO PJANISTY KRAKOWSKIEGO W PARYŻU.

Przed paru dniami odbył się w Paryżu, w olbrzymiej sali Erarda, interesujący koncert 19-letniego pianisty p. Karola Kleina, syna znanego kupca krakowskiego. Młody artysta jest uczniem Philippa i Ignacego Friedmana; poświęcając się zawodowo grze na fortepianie, studjuje on równocześnie muzykologję na unikersytecie krakowskim.

Występ p. Kleina w Paryżu był niejako pasowaniem na rycerza w sztuce fortepianowej. Publiczność, która z pewnem niedowierzaniem szła na koncert — afisze bowiem zapowiadały nazwisko zupełnie nieznane — opuszczała salę koncertową wprost oczarowana. Odegrane Toccata C-dur Bacha, »Życie artysty« Straussa-Godowskiego, kilka rzeczy Chopina (m. in. brawurowy Polonez As-dur), świadczyły o ogromnem opanowaniu technicznem artysty i porwały całe audytorjum, wróżąc p. Kleinowi pierwszorzędną przyszłość.

POLACY W PARYŻU. W sali koncertowej hotelu Majestic odbyło się w Paryżu staraniem p. Edwarda Woronieckiego, prezesa Towarzystwa miłośników sceny polskiej w Paryżu przedstawienie, złożone z dwóch jednoaktówek St. Dobrzańskiego i części koncertowej, w której wzięli udział p. Zofja Szreniawa (deklamacja), p .Ryszard Byk (fortepjan), p. St. Wolska (taniec), i p. Lewandowski (śpiew).

W sali Erarda w Paryżu odbył się recital pianisty polskiego, p. Zygmunta Dygata. Artysta grał dzieła Bacha, Beethovena, Chopina, Alboniza i Liszta. Koncert odbył się wobec licznie zebranej publiczności francuskiej i polskiej.

POWODZIE NA UKRAINIE. Z Moskwy donoszą: Topniejące śniegi spowodowały silny wylew rzek na Ukrainie Woda podnosi się w dalszym ciągu, tak, że trudno przewidzieć rozmiary klęski. — Sownarkom ukraiński SSR. asygnował już 5 miljonów rubli na pomoc dla powodzian.

KATEDRY JĘZYKA POLSKIEGO W AMERYCE. W Hannowerze, w Stanach Zjedn. w Dartmouth College, została otworzona katedra języka i literatury polskiej, którą obejmie prof. Erick P. Kelly. Wykłady rozpoczną się od przyszłego semestru letniego. Prof. Kelly jest autorem kilku dzieł o uniwersytecie Jagiellońskim i kulturze polskiej. Projektowane jest również otwarcie takiejsamej katedry w Ann-Amor w stanie Michigan i zaproszenie na szereg wykładów prof. Romana Dyboskiego z Krakowa.

DZIEŃ CZYTELNI I BIBJOTEKI. Dnia 3-go kwietnia br. odbędzie się „Dzień czytelni i bibljoteki" Związku młodzieży przemysłowej i rękodzielniczej w Krakowie przy ul. Krupniczej 29. O godzinie 13-tej loterja i koncert orkiestry dętej. o godz. 18-tej uroczysty wieczór z urozmaiconym programem.

ROGI ZWIERZĘCE — ZA GRANICĘ. Firmy polskie, mogące dostarczyć większej ilości rogów jelenich, samich oraz kłów jelenich, otrzymają w Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie adres firmy niemieckiej, pragnącej sprowadzać te artykuły z Polski.

Przed wyborem prezydenta Łotwy

Z Rygi donoszą:

Wybór nowego prezydenta, który miał się odbyć we wtorek, został odroczony z tego powodu, iż stronnictwa nie doszły jeszcze do porozumienia w sprawie kandydatury. Wybory odbędą się prawdopodobnie w piątek. — Wysunięta została nowa kandydatura, którą będą popierały stronnictwa socjalistyczne. — Nowym kandydatem jest b. poseł w Londynie Bittenek.

Rozbudowa sowieckiego lotnictwa wojennego

Pisma berlińskie donoszą z Moskwy, że ogłoszono tam rozkaz Unszlichta, zastępcy komisarza wojny, zapowiadający, iż sowieckie powietrzne siły zbrojne zostaną w najbliższym czasie **trzykrotnie powiększone.** Równocześnie ma być **znacznie powiększony sowiecki przemysł chemiczny.**

TELEGRAMY

Uchwały komisji rozbrojeniowej o zmniejszeniu liczebnem wojsk

Genewa, 31 marca (PAT). Komisja przygotowawcza konferencji rozbrojeniowej prowadziła na posiedzeniu, odbytem w środę w dalszym ciągu dyskusję nad sprawą **ograniczenia stanu liczebnego wojsk.** W dyskusji w której zabierali głos P. Boncour (Francja), lord Cecil (Anglja), de Marinis (Włochy), de Brouckere (Belgja). Sato (Japonja) i Bernstorff (Niemcy), osciągnięto porozumienie co do następujących punktów:: Ogólny stan liczebny wojsk, zarówon stan wojsk w kraju macierzystym, jak też stan wojsk kolonjalnych, **ma być ograniczony.** Tak samo ma być ograniczony ogólny stan liczebny wojsk, **stacjonujących w kraju macierzystym, natomiast nie ma ulec ograniczeniu stan liczebny wojsk zamorskich,** które mają być rodzielane do różnych części świata. Dalej sutalono, że musi być wprowadzone wyraźne rozróżnianie pomiędzy wojskami należącemi od armij krajowych i wojskami, które należą do formacyj armji kolonjalnych.

Przedłużenie ustawy o ochronie republiki w Niemczech

Berlin, 31 marca (PAT). »Vossische Ztg.« donosi, że **ustawa o ochronie ustroju republiki,** której moc obowiązująca wygasa z dniem 31 lipca, **ma zostać przedłużona.** Rząd ma złożyć Reichstagowi odnośny wniosek przed ferjami letniemi.

„Senator Volkmann niech wróci do Berlina"

Gdańsk, 31 marca (PAT). Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu gdańskiego doszło do bardzo ostrego starcia między senatorem do spraw finansowych dr Volkmannem a posłem Rahnem, który wystąpił ponownie z sensacyjnemi rewelacjami, zarzucając sen. Volkmannowi **nieuczciwą i nielojalną politykę wobec Ligi Narodów** zwlaszcza na tle sprawy gdańskiego monopolu tytoniowego. Pos. Rahn odczytał szereg listów i dokumentów, potwierdzających jego wywody, i zakończył oświadczeniem, że **taki senator jak dr Volkmann jest niemożliwy na swem stanowisku i powinien jak najprędzej powrócić tam, skąd przyszedł, to jest do Berlina.** Wywody pos. Rohna wywołały w kołach poselskich ogromne wrażenie a na ławach sejmu konsternację. — Sen. Volkmann rozdrażniony zarzutami posła Rahna zareagował na nie niesłychanie gwałtownie, dowodząc, że wywody pos. Rahna i jego informacje należą do rzędu plotek kawiarnianych, nie przytaczając jednak na swą obronę innych rzeczowych argumentów.

Odprężenie w zatargu Meksyku ze Stanami Zjednoczonymi

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Londyn, 31 marca. Z Meksyku donoszą, że minister Morones, główny zwolennik nowych **ustaw naftowych, podał się do dymisji.** Pisma upatrują w tem **początek zażegnania zatargu ze Stanami Zjednoczonemi.**

Katastrofalny wybuch w kopalni

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Londyn, 31 marca. W kopalni węgla koło Harrisborga w Pensylwanji nastąpił wybuch, skutkiem którego **zasypanych zostało** przeszło 500 **robotników.** Liczba ofiar nie jest jeszcze znana.

Ciężki wypadek samochodowy Forda

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy").

Londyn, 31 marca. Z Nowego Jorku donoszą ,że Henry Ford, przejeżdżając samochodem koło Detroit, **skutkiem zderzenia z innym samochodem doznał ciężkich obrażeń. Forda przewieziono zaraz do szpitala, gdzie bezzwłocznie musiał być operowany.**

DZIAŁ GIEŁDOWY

Kraków, 31 marca.

W prywtnych obrotach do chwili rozpoczęcia oficjalnego zebrania transakcje dla efektów naogół utrzymane. Jak zwykle w dzień ultim realizacja transakcyj dość znaczna. Obroty naogół większe. Kursa utrzymujące się na ostatnim poziomie kształtowały się następująco:

Zieleniewski 18, Siersza Górn. 4, Elektrownia 37½—38½, Chybie 6.15, Chodorów 117, Górka 33, Żelazo 0.60, Krakus 0.34—0.35, Jaworzno 18.80—18.90, Cegielski 35—35½, Bank Polski 129—190, Gazy wsch. 32½, Lokomotywy 1.80.

Na rynku walut i dewiz tendencja utrzymana, bez zasadniczych zmian kursowych. Nastrój spokojny, przy wystarczającej ilości towaru i słabem zainteresowaniu. W Krakowie got. 8.92 3/4—8.93 1/4, czeki bankowe 8.95, w Warszawie got. 8.92½—8.93, czeki 8.94¼. we Lwowie got. 8.92½—8.92 3/4, czeki 8.95, w Katowicach gotówka 8.93—8.93½,, czeki 8.95. Na wszystkich giełdach nastrój podobny, przy minimalnych odchyleniach kursowych. Bank Polski płacił w dalszym ciągu za gotówkę 8.90, za czeki 8.91.

Zurych, 31 marca. (PAT.) Paryż 20.36. Londyn 25.25¼, Nowy Jork 5.19 7/8, Belgja 72.25, Włochy 23.82¼, Hiszpanja 93.40, Holandja 208, Berlin 123.25, Wiedeń 73.10, Sztokholm 139.30, Oslo 135.50, Kopenhaga 138.65, Sofja 3.75, Praga 15.39½, Warszawa 5795, Budapeszt 90.80, Białogród 9.13½, Ateny 6.70, Konstantynopol 2.62½, Bukareszt 3.4p, Helsingfors 13.10, Buenos Aires 220. Tendencja ożywiająca się.

Wiedeń, 31 marca. Usposobienie dzisiejszego zebrania było słabe i naogół rezerwowem. Poszczególne papery słabsze. W dalszym przebiegu usposobienie było bez zainteresowania.

Siersza Górnicza 3.1, Portland 36.5, Karpaty 86.26, Galicja 132, Schodnica 1..., Nafta 12.95, Alpiny 44.8, Bank Hipoteczny 0.86, Fanto 9.75, Zieleniewski 14.20.

Ze sportu

WISŁA — JUTRZENKA

Zawody tych dwu lokalnych rywali ligowych zapowiadają się nadzwyczaj interesująco ponieważ oba kluby wystąpią w swych najlepszych składach, wzmocnionych szeregiem nowych graczy. Zawody odbędą się w niedzielę 3. kwietnia o godz. 3.45 na boisku Jutrzenki.

CZYŻBY NIE BYŁO OLIMPIJSKIEGO TURNIEJU PIŁKARSKIEGO?

Podobno zarząd F. I. A. oraz Holenderski Komitet Olimpijski zamierzają wycofać z programu olimpijskiego piłkę nożną, ze względu na niemożliwe uregulowanie zasad amatorskich wśród drużyn 55 narodowości.

Wiadomość powyższa wywołała w życiu sportowem Polski olbrzymie zainteresowanie, gdyż Polska nie wyobraża sobie Olimpjady bez piłki nożnej.

KONKURSY HIPPICZNE W CZASIE WYSTAWY SPORTOWEJ.

Program konkursów został już definitywnie ustalony. Ze względu na poważne trudności organizacyjne, zrezygnowano z udziału jeźdźców zagranicznych, natomiast nadano konkursom charakter ogólno-polski. Przez udział najlepszych jeźdźców polskich staną się one generalną próbą sił wobec mających się odbyć w dwa tygodnie potem międzynarodowych konkursów w Warszawie.

Termin konkursów lwowskich wyznaczono na 13, 14 i 15 maja. Dzięki ofiarności społeczeństwa, instytucji lwowskich i wojskowości, poszczególne biegi będą dotowane w pokaźne nagrody pieniężne. Biegi niedotowane pieniężne będą obfitować w piękne i cenne nagrody honorowe.

Szczegółowe propozycje zostaną rozesłane w ciągu marca. Interesowani mogą otrzymać na żądanie w Dowództwie 16 Brygady Kawalerji, Lwów, Wałowa 16.

Krakowski Związek Okręgowy Piłki Nożnej

Kraków, ul. Mikołajska 32/I.

KOMUNIKAT ZARZĄDU NR 5.

P. Z. P. N. komunikuje:

1) Ukonstytuowana przez kluby, które zgłosiły wystąpienie z PZPN. Polska Liga Piłki Nożnej, wniosła memorjał do Zarządu Zwiazku Polskich Związków Sportowych z prośbą o przyjęcie jej w poczet członków Z. Z.

Jak było do przewidzenia najwyższa nasza magistratura sportowa nie wzięła tego memorjału pod obrady Zarządu na posiedzeniu, odbytem w dniu 26 marca b. r.

Zarząd Z. Z. na posiedzeniu tymże przy punkcie porządku dziennego 7. »Rozłam w sporcie piłki nożnej«, po wysłuchaniu przemówienia dra Cetnarowskiego i po przeprowadzeniu ogólnej dyskusji, ponowił swoją uchwałę z dnia 20 lutego b. r. przestrzegającą przed ewentualnym rozłamem w polskiem piłkarstwie, jako godzącym w ideę samego sportu, wyraził żywe ubolowanie z powodu dokonanego w międzyczasie rozłamu i za zgodą prezesa P. Z. P. N-u dra Cetnarowskiego wyłonił komisję składającą się z P. P. pułk. szt. gen. Henryka Bobkowskiego, wiceprezesa Z. Z. inż. Znajdowskiego, wiceprezesa Z. Z. i dra Mieczysława Orłowicza sekretarza Z. Z., którąby wspólnie z Zarządem P. Z. P. N-u zastanowiła się nad ewentualnemi środkami mogącemi zlikwidować ten rozłam, a które mogłyby być substratem obrad Walnego Zgromadzenia P. Z. P. N-u, któreby to Walne Zgromadzenie zwołał statutowo Zarząd P. Z. P. N-u.

Jednem słowem najwyższa nasza magistratura sportowa Związek Polskich Związków Sportowych zajęła stanowisko podyktowane jej własnym statutem i owiane duchem prawdziwego ideału sportowego, uznając całą tę sprawę jako czysto wewnętrzną P. Z. P. N-u.

2) Przyjęto do wiadomości fuzję Ż. K. S Hasmonea w Krakowie, z Z. K. S. Hakoah w Krakowie pod nazwą Z. K. S. Hakoah.

3) Skreślono z listy członków K. Z. O. P. N-u T. S. Wisła w Krakowie, K. S. Jutrzenka w Krakowie i K. S. Garbarnia w Krakowie.

4) Wzywa się wszystkie kluby, które dotychczas nie przedłożyły deklaracji w sprawie pozostania w K. Z. O. P. N-ie przesłanej pod L. 139/27, aby deklaracje te przedłożyły do dnia 7 kwietnia 1927 r. z tem, że w razie nienadesłania tejże zostaną z dniem 10 kwietnia b. r. skreślone z listy członków K. Z. O. P. N-u.

5) Ze względu na wybitnie destrukcyjną działalność w sporcie piłki nożnej klubów t. zw. ligowych zakazuje się wszystkim członkom K. Z. O. P. N-u brania udziału w konferencjach urządzanych przez kluby ligowe.

6) Kierownictwa Podokręgów podadzą dokładne adresy, na które należy przesyłać korespondencję, oraz komunikaty P. Z. P. N-u.

7) Wzywa się następujące kluby do podania swych adresów oraz uregulowania wszelkich należności do dnia 7 kwietnia b. r. pod rygorem skreślenia z listy członków K. Z. O. P. N-u: Z. K. S. Bar-Kochba-Dębica, Dąbrovia, Dąbrowa koło Tarnowa, K. S. Grunwald-Kraków, T. S. JaworznoJaworzno, Z. K. S. Liban Bochnia, Z. K. S. Makkabi-Mielec, K. S. Piast, Cieszyn, K. S. Naprzód, Dąbrowa Górnicza, K. S. Przyszłość, Czeladź, K. S. Olimpja, Kęty, K. S. Beskid, Andrychów, K.S. Polonia-Wadowice, K. S. Ustronia-Ustroń, T. S. Victoria-Jaworzno, T. S. Wisłoka-Dębica.

8) Zniesiono suspenzję nałożoną komunikatem Nr 39/26 z powodu zapłacenia zaległych wkładek T. S. Tur-Sosnowiec i K. S. Meteor-Kraków.

KOMUNIKAT WYDZ. GIER I DYSC. Nr 5.

1) Przypomina się klubom, że wszelkie suspenzje nałożone na kluby zostają zniesione z dniem ogłoszenia w komunikacie.

2) W uzupełnieniu komunikatu Wydziału Gier i Dysc. Nr 2/27 punkt 4 Nowa Reforma Nr 56 z dnia 10 marca b. r. zawiadamia się, że K. S. Podgórze i Z. K. S. Makkabi Kraków zdeklarowały się na wypożyczanie boiska klubom B i C klasowym.

3) Odebrano boisko R. K. S. Legja w Krakowie, jako nadające się do rozgrywek o mistrzostwo klasy A, B i C.

4) Przypomina się klubom, że przy zgłaszaniu, wykreślaniu i zwalnianiu graczy przesyła się **do P. Z. P. N-u** kartę zgłoszeń względnie odpowiednie jej odcinki i dowód tożsamości, **do K. Z. O. P. N-u** zaś zawiadomienie o zgłoszeniu, wykreśleniu lub zwolnieniu.

Krakowskie Okregowe Kolegjum Sedziów Piłki Nożnej

KOMUNIKAT NR 6.

z posiedzenia Zarządu K. O. K. S. w dniu 24-go kwietnia 1927 roku.

1) Zatwierdza się skład Zarządu Podkolegjum w Bielsku w osobach: przewodniczący p. Rychlik, zastępca p. Mahr, sekretarz p. Gabryś, członek Zarządu p. Posner, kom. rewizyjna p. Schiwanck i Klimczak, kom. egzaminacyjna pp. Schimkę i Then.

2) Ustanawia się referentem obsady — łącznikiem z ramienia K. O. K. S. dla Podokręgu w Częstochowie sędz. tymcz. p. Marjana Hassefelda. Jednocześnie wyłącza się z pod kompetencji referatu Sosnowieckiego wszelkie sprawy dotyczące nowokreowanego referatu w Częstochowie.

Nowo ustanowionemu referentowi przysługuje prawo obsady wszelkich zawodów za wyjątkiem A klasy, mistrzów B klasy wszelkich zawodów finałowych i zawodów, co do których zaistnieje porozumienie co do osoby sędziego z innej miejscowości. Zawody wyłączone z pod kompetencji referatu muszą być zgłaszane wprost do K. O. K. S. Kraków ul. Mikołajska 32 do czwartku każdego tygodnia wraz z dołączeniem taksy.

3) Przypomina się sędziom obowiązek jaknajdokładniejszego opisywania wszelkich wypadków zaszłych w czasie zawodów a w szczególności w wypadkach wykluczenia gracza jak również terminowego (do 48 godzin) zwracania sprawozdań pod rygorem przewidzianym w Regulaminie.

4) Wzywa się sędziego rzecz. p. Pańkowa na posiedzenie Zarządu w dniu 31 b. m.

5) Odnowiono legitymacje na rok 1927 następującym sędziom a) rzeczywiści: Ferdynand Arczyński, Stefan Burka, Maksymiljan Gumplowicz, Maksym. Hornung, dr Ignacy Izdebski. Antoni Jedliński, Józef Kałuża, Juljusz Knobel, Ferdynand Korngold, Józef Kubiński, Józef Landwirth, Stefan Landwirth, Jan Pajączkowski, Adam Pańkow, Juljan Rumpler, Mieczysław Rutka, Andrzej Rutkowski, Wiktor Schaschek, Maksymiljan Schneider, Jakób Seiduer, Szymon Weissenberg, Henryk Bloch, Inż. Ignacy Rosenstock, Jan Wawrzusiak, Zygmunt Rosenfeld, Jan Mahr, Maksymiljan Steinmuss, Juljan Kołodziej, Karol Schimke, Józef Błachut Leon Kubik, Jan Werber, Franciszek Klimczak, Artur Goldberg, Bolesław Posner, Wiktor Macher, Rudolf Schimanek, Alfred Gabryś, Karol Rychlik, Jerzy Malkischer.

b) Tymczasowi: Henryk Leibler, Herman Kausner, Adolf Berwald, Zygmunt Lieberman, Michał Pitzele, Maurycy Süsser, Daniel Markowicz, Marjan Hassenfeld, Wolf Rozenzweig.

II. Zjazd polskich techników zrzeszonych

Wychodząc z założenia, że wytknięcie linji rozwoju życia gospodarczego w Polsce, bez dokładnej znajomości stanu obecnego, bez zbadania zapotrzebowania produkcji przywozu i wywozu jest nie do pomyślenia. Związek pol. Zrzeszeń technicznych postanowił zwołać we Lwowie w czerwcu r. b. II. Zjazd polskich Techników zrzeszonych, którego celem będzie odtworzenie obecnego stanu życia gospodarczego. Opracowano podział referatów na zjazd w ten sposób, by dały one całokształt naszych gospodarczych stosunków. Zaproszono do współpracy instytucje rządowe, organizacje gospodarcze. W ogólnych zarysach podział referatów przedstawia się następująco: górnictwo przemysł bitumiczny, hutnictwo żelaza i innych metali, przemysł metalowo-maszynowo-elektryczny, chemiczny, spożywczy, przetworów zwierzęcych, włókienniczych, odzieżowy, papierniczy, poligraficzny, mineralny, budowlany, wodociągi i gazownie, elektryfikacja kraju, komunikacje, rolnictwo i leśnictwo.

Przewidują, że wnioski wysunięte przez różne działy życia gospodarczego niezawsze będą się zgadzać między sobą, zaś realizacja opracowanego planu wymaga bezwzględnie skoordynowania. Komitet zjazdu zaprosił Radę naukowo-techniczną Stowarzyszenia Techników polskich w Warszawie do wzięcia udziału w pracach przygotowawczych na Zjazd, wyrażającego się z uzgodnieniu wniosków i opracowaniu projektów do ogólnych uchwał zjazdu. Po przedyskutowaniu wszystkich referatów będą opracowane projekty ogólnych uchwał zjazdu. Do chwili obecnej rozpatrywano referat prof. Nestorowicza na temat: „Problem drogowy w Polsce i możliwość jego rozwiązania" i referat inż. Stolzmanna na temat: „Komunikacja kolejowa". Inicjatywa rzucona przez Związek została przychylnie podchwycona przez sfery gospodarcze.

Diarjusz ekonomiczny

— **Termin złożenia zeznań o podatku dochodowym na rok 1927** został ostatecznie przesunięty na dzień 1 maja. W powyższym terminie należy wpłacić tytułem zaliczki połowę podatku przypadającego od wykazanego w zeznaniach dochodu.

— **Rząd wydał rozporządzenie, na mocy którego cła ochronne od żyta i mąki żytniej** w wysokości 15 zł od 100 kg. obowiązywać będą do 31 maja.

— **Rząd turecki cofnął spółce polskiej koncesję** na monopol spirytusowy wskutek niewpłacenia w przepisanym terminie raty.

— **Posiedzenie komitetu ekonomicznego Rady ministrów** odbędzie się 4 kwietnia. Omawiane będą sprawy rozbudowy portów w Gdyni i Jastarni oraz sprawa zrównania taryf kolejowych na mąkę i na ziarno.

— **Nowa linja kolejowa Grudziądz-Radzyń-Wąbrzeźno**, której budowa rozpocznie się w lecie b. r. ukończona zostanie w r. 1930.

— **Banki w St. Zjedn. wypożyczyły w roku 1926 za granicę 1.355 mil. dol.** gdy tymczasem Banki angielskie w tym czasie tylko 300 mil. dol. W samej Argentynie ulokowały dotąd banki amerykańskie przeszło miljard dolarów.

— **Posiedzenie rafinerów naftowych** odbędzie się w dn. 5 kwietnia we Lwowie. Rokowania toczyć się będą dookoła zorganizowania nowego kartelu naftowego, oraz sprawy stałego spadku ceny nafty i parafiny, przy równoczesnej drożyźnie ropy.

— **Biuro reklamacyj kolejowych otwiera katowicka Izba handlowa** pod kierownictwem specjalnie zaangażowanych sił fachowych.

Informacje przemysłowe i handlowe

PROCENTA OD WKŁADÓW W BANKACH ZWIĄZKOWYCH. Banki związkowe należące do kartelu, regulującego stopę procentową od wkładów, uchwaliły na swem posiedzeniu w dniu 28 b. m., że począwszy od 1 kwietnia b. r. stopa procentowa płacona przez te banki od wkładów, nie może wynosić więcej, aniżeli: 1) od wkładów złotowych: a vista 6%, z wymówieniem jednomiesięcznem 7%, z wymówieniem 3-miesięcznem 8%, z wymówieniem 6-miesięcznem i więcej — 10%. 2) Od wkładów w walutach obcych i złotych w złocie: a vista 3%, z wymówieniem 1-miesięcznem 4½%, z wymówieniem 3-miesięcznem 6%, z wymówieniem 6-miesięcznem i więcej 8%. Wszystkie procenty liczone są w stosunku rocznym. Ponadto uchwalono maksymalną stopę procentową od wkładów na książeczki oszczędnościowe, począwszy od 1 maja na 9% w stosunku rocznym.

USTAWA O SPÓŁKACH AKCYJNYCH Projekt nowej ustawy o spółkach akcyjnych został uzgodniony przez komisję kodyfikacyjną. System koncesyjny utrzymany zostanie jedynie dla spółek użyteczności publicznej i dla filij spółek zagranicznych. Dla wszystkich innych spółek system ten zostaje zniesiony, natomiast wprowadzony zostanie system rejestracyjny. Pozatem ustalono wzajemną zależność tantjemy i dywidendy, tak, że nie może już być dywidendy bez tantjemy.

JAKIE MASŁO WYWOZIĆ ZA GRANICĘ? Sprawa wywozu masła zagranicę a w związku ztem zapoznanie się z wymaganiami rynków zagranicznych przedstawia dla naszego przemysłu maślarskiego pierwszorzędne znaczenie. Wchodzą tu w grę przedewszystkiem wymagania Niemiec i Anglji jako głównych krajów importujących masło, w pierwszym jednak rzędzie Anglji. Co do zewnętrznych walorów masła, lubią Anglicy masło dość mocno solone, ze śmietany dość mocno zakwaszonej. Barwa masła powinna być żółta, struktura mocna, nie podlegająca mazaniu się lub kruszeniu. Smak, zapach i aromat masła muszą być wyraźne, co uzyskać można tylko przez racjonalne żywienie krów i beznaganną czystość w oborze i mleczarni. Na obu rynkach niedopuszczalne jest mało marmurkowate, powstałe wskutek użycia śmietany zbieranej w różnym czasie i różnej dobroci. Niemcy zarzucają stale masłu polskiemu, że zawiera zbyt wysoki stopień wody i że mleczarnie polskie posługują się przestarzałemi systemami maszyn, co bardzo pogarsza smak masła. Główne jednak zarzuty, które dotyczą masła polskiego, to wadliwe opakowanie, niedokładne oznaczanie beczek i złe warunki transportowe. Do przesyłki masła najlepiej nadają się beczki z białego bukowego drzewa, wykonane bardzo dokładnie. Beczki wyściela się papierem pergaminowym a następnie, chcąc je uchronić od zabrudzenia, kładzie się je w worki. Częste niedopatrzenia przy wyrobie masła oraz złe opakowanie powodują, że wówczas, kiedy nasze masło jest beznaganne sprzedaje się je zagranicą jako masło innego pochodzenia, co wpływa deprymująco na naszych producentów i dlatego należałoby w interesie państwa przeprowadzać ścisłą kontrolę masła wywożonego z Polski.

PROJEKT WYSTAWY KOMUNIKACYJNEJ. Zorganizowanie wystawy komunikacyjnej planowane jest na tegorocznych Targach Wschodnich od 4—15 września b. r. Celem wystawy jest uwydatnienie międzynarodowego znaczenia Polski jako najdogodniejszego terenu tranzytowego dla Europy zachodniej i środkowej ze Wschodem i południowym Wschodem. Protektorat nad wystawą objął marszałek Piłsudski. Rząd przyrzekł poparcie tej imprezie, zaś min. inż. Romocki i min. inż. Kwiatkowski ofiarował nawet osobistą współpracę w kierunku zorganizowania poszczególnych działów wystawy.

BUDŻET W. M. GDAŃSKA. Na rok 1927, 28 ustalono budżet miasta Gdańska w dochodach 75 miljonów guldenów, w wydatkach 76 i pół milj. Powstały stąd półtora miljonowy deficyt pokryty ma być z ubezpieczeń bezrobotnych. Obciążenie podatkowe wolnego miasta Gdańska wynosi rocznie 200 guldenów na głowę. Wydatki personalne pochłaniają 50% całego budżetu. Liczba urzędników wynosi po niedawnej redukcji 7.250.

NOWA TARYFA CELNA W RUMUNJI. Nowa taryfa celna została opracowaną i na najbliższem posiedzeniu degacji ekonomicznej rządu zostanie definitywnie zredagowaną. Klauzula największego uprzywilejowania została w projekcie nowej taryfy wyeliminowaną. Państwa, które zawarły z Rumunją traktaty handlowe na zasadzie klauzuli największego uprzywilejowania będą mogły zawrzeć nowe umowy, zgodne jednak z zasadami nowej taryfy. W przyszłości konwencje, oparte na taryfach minimalnych nie będą przyznawane żadnemu państwu. Nowa taryfa przewiduje 100 rozmaitych produktów, co do których rząd będzie miał prawo zmieniać stawki według swego uznania bez aprobaty parlamentu.

GIEŁDA KRAKOWSKA

z dnia 30 marca 1927 r.

AKCJE:

Zieleniawski	18·00
Trzebinia	0·50—0·60
Parowozy	0·82—0·83
Górka	32·75—32·33
Siersza Górnicza	4·00
Azot	0·90
Elektrownia	38·85
Krakus	0·84
Chybie	6·15

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 30 marca 1927 r.

WALUTY:

Belgja	8·92—8·94—8·90
Holandja	358·05—358·95—357·15
Londyn	43·47—43·58—43·36
Nowy Jork	8·93—8·95—8·91
Paryż	35·10—35·05—35·14—34·96
Praga	26·51—26·57—26·45
Szwajcarja	172·18—172·61—171·70
Włochy	41·30—41·20—41·08
Wiedeń	125·89—126·20—125·55

AKCJE:

Bank Handlowy Warszawski	7·25—7·10
Bank Zachodni	8·90
Bank Polski	130·50—129·25—129·50
Zjedn. ziem. pol.	2·85
Związek Sp. Zarobkowych Poznań	10·50—10·2.
Częstocice	2·85
Kosławice	70·50
Michałów	0·63
Wysoka	7·00
Cukier	4·75—4·60
Wildt	0·13
Brown Boveri	2·30
Węgiel	95·00—97·00—95·00
Nobel	4·45—4·35—4·40
Cegielski	35·00
Fitzner i Gamper	6·25
Lilpop	23·00—23·5
Modrzejów	7·65—7·60
Norblin	136·00—137·09
Ostrowieckie	80·50
Pocisk	3·00
Rudzki	1·64
Ursus	2·35—2·25

DROBNE OGŁOSZENIA

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI

Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, ulica Jagiellońska L. 10, pod zarządem Stanisława Ziemiańskiego.